

ΠΟΛΥΤΕΧΝΕΙΟ
ΚΡΗΤΗΣ

ΠΟΛΥΤΕΧΝΕΙΟ ΚΡΗΤΗΣ

Κέντρο Υποστήριξης Διδασκαλίας & Μάθησης

Κέντρο Υποστήριξης
Διδασκαλίας & Μάθησης
Πολυτεχνείο Κρήτης

Η αξιολόγηση των φοιτητών με αναπηρία και των φοιτητών με ειδικές εκπαιδευτικές ανάγκες στο Πολυτεχνείο Κρήτης

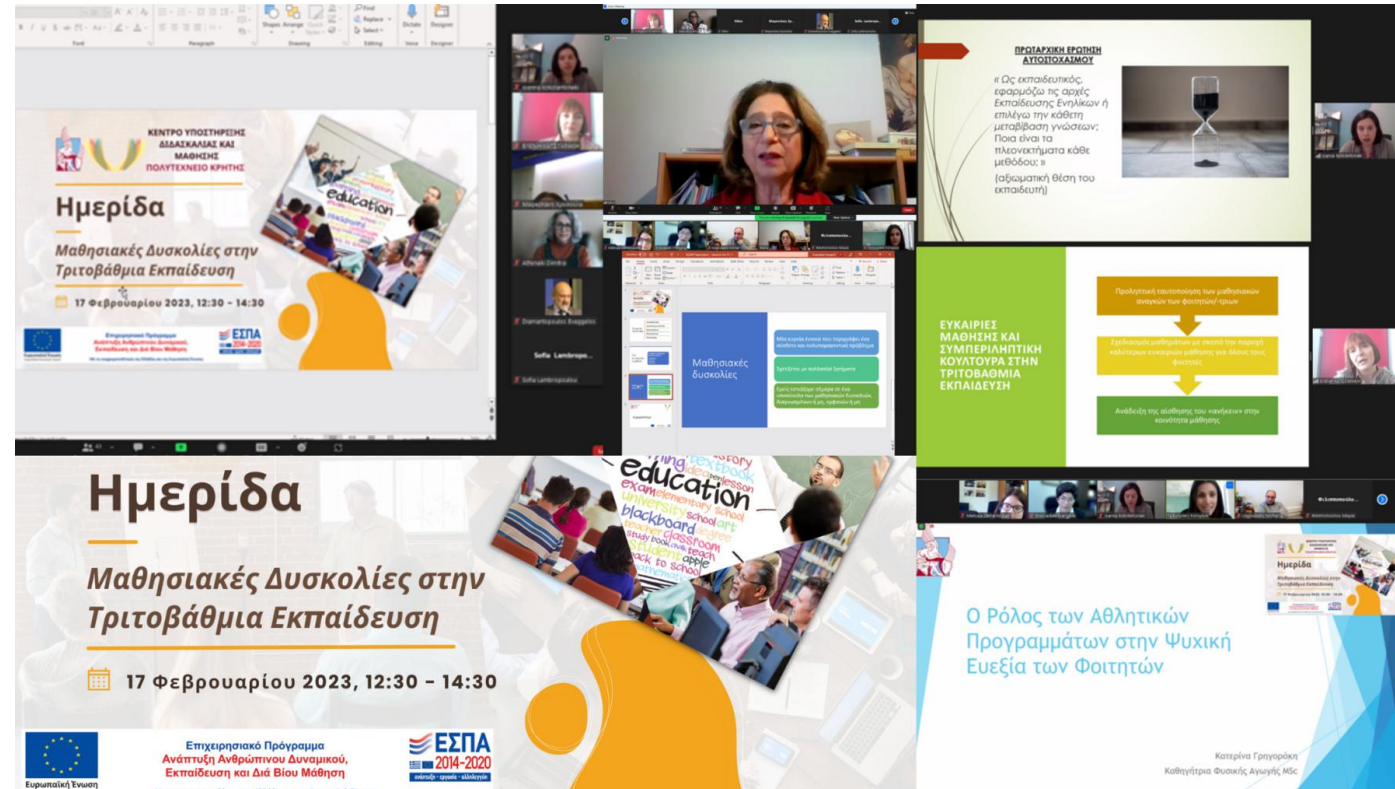
Δρ. Ε. Κρασαδάκη, συντονίστρια ΚΕΔΙΜΑ

Ημερίδα ΠΑΔΑ, 9 Ιουνίου 2026

Ενημέρωση & Ευαισθητοποίηση της ακαδημαϊκής κοινότητας για τα άτομα με αυτισμό μέσω του Δικτύου «Φιλικά Πανεπιστημιακά Περιβάλλοντα για άτομα με ΔΑΦ»

Ποια ήταν ορισμένα χαρακτηριστικά βήματα στο ΠΚ;

- **Δεκέμβριος 2022:** Δια ζώσης ομιλία κ. Μαρίας Ηλιοπούλου, Προέδρου Συλλόγου Ε.λ.σ.σ.α., στο Πολυτεχνείο Κρήτης, προσκεκλημένη του Αντιπρύτανη κ. Κων/νου Αλκέτα Ουγγρίνη.
- **Φεβρουάριος 2023:** διαδικτυακή εκδήλωση ΚΕΔΙΜΑ «*Μαθησιακές δυσκολίες στην Τριτοβάθμια Εκπαίδευση*». <https://www.tls.tuc.gr>

Ποια ήταν ορισμένα χαρακτηριστικά βήματα στο ΠΚ;

- **Οκτώβριος 2023:** Ομόφωνη απόφαση Συνεδρίασης Συγκλήτου αρ. 622/26-10-2023 για συμμετοχή του Πολυτεχνείου Κρήτης στο Δίκτυο «Φιλικά Πανεπιστημιακά Περιβάλλοντα για Άτομα με Διαταραχή Αυτιστικού Φάσματος (ΔΑΦ)». Ιδρυτικό Μέλος.

Το Μνημόνιο Συνεργασίας εκ μέρους του Πολυτεχνείου Κρήτης υπογράφει ο Πρύτανης, Καθηγητής κ. Μιχαήλ Ζερβάκης, ενώ υπεύθυνος ορίζεται ο Αντιπρύτανης Καθηγητής κ. Κων/νος Αλκέτας Ουγγρίνης.

Ιδρυτικά Μέλη Δικτύου

Χαροκόπειο Πανεπιστήμιο

Πανεπιστήμιο Μακεδονίας

Πανεπιστήμιο Θεσσαλίας

Πολυτεχνείο Κρήτης

Ελληνικός Σύλλογος για το Σύνδρομο Asperger

Ποια ήταν ορισμένα χαρακτηριστικά βήματα στο ΠΚ;

Σεπτέμβριος 2024: Πρόνοια στον Εσωτερικό Κανονισμό Λειτουργίας του Ιδρύματος **ΦΕΚ**, τ. **Β' 5296 / 20.09.2024**, στο άρθρο 24 «Μέθοδοι Εξετάσεων», εδάφιο 5.1 και 5.2, ρητής αναφοράς, ως εξής: «... Το Κέντρο Υποστήριξης Διδασκαλίας και Μάθησης και το Κέντρο Ψυχολογικής και Συμβουλευτικής Υποστήριξης του ΠΚ συντάσσουν από κοινού **Οδηγό Υποστήριξης Φοιτητών με Αναπηρία ή Ειδικές Εκπαιδευτικές Ανάγκες** με κατευθυντήριες οδηγίες που αφορά στην υποστήριξη φοιτητών με αναπηρία ή ειδικές εκπαιδευτικές ανάγκες, τον οποίο αποστέλλουν για έγκριση στη Σύγκλητο. Κατόπιν έγκρισης της Συγκλήτου, ο οδηγός κοινοποιείται στις Γραμματείες των Σχολών, οι οποίες οφείλουν να ενημερώνουν τους διδάσκοντες και να τον αναρτούν στην ιστοσελίδα της Σχολής....».

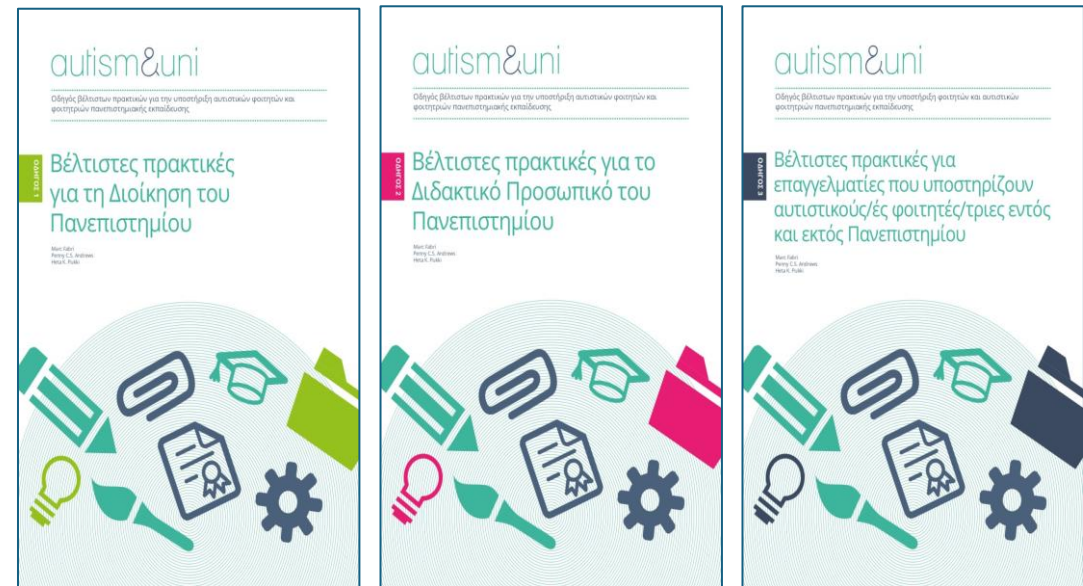
2024 – 2025: Απόσπαση από Δευτεροβάθμια Εκπαίδευση, κ. Κων/νου Σπυριδάκη, εκπαιδευτικού, διδάκτορα ψυχολογίας, στη Μονάδα Ισότιμης Πρόσβασης.

Οκτώβριος 2024: δια ζώσης εκδήλωση της ΜΙΠ για την ισότιμη πρόσβαση, με συμμετοχή του Συλλόγου Asperger Χανίων.

Ποια ήταν ορισμένα χαρακτηριστικά βήματα στο ΠΚ;

- **Σεπτέμβριος 2024:** Επίσημη ανάρτηση τριών Οδηγών με τίτλο «**Αυτισμός & Πανεπιστήμιο**» στην Ελληνική γλώσσα από Καθηγητή Marc Fabri (Leeds Beckett University, δωρεάν με εγγραφή).

Τους Οδηγούς επιμελήθηκαν, εθελοντικά, τα μέλη του Δικτύου το 2023 και το 2024.

- **Ιούλιος 2024:** Σύσταση *Επιτροπής Ισότιμης Πρόσβασης*.
- **Σεπτέμβριος 2024:** Δημοσίευση Σχεδίου Ισότιμης Πρόσβασης (ΦΕΚ ΦΕΚ τ. Β' 5377/25.09.2024).
- **Απρίλιος 2025.** Κατάθεση πρότασης από την Επιτροπή Ισότιμης Πρόσβασης, στην Προτεραιότητα 9 του Σχεδίου: «*Προώθηση της Ισότιμης Πρόσβασης ατόμων με αναπηρία και ατόμων με ειδικές εκπαιδευτικές ανάγκες*». Πρόταση για συγκεκριμένες Δράσεις και Δείκτες.

Απόφαση συνεδρίασης Συγκλήτου Αυγούστου 2025

Απόφαση Συνεδρίασης Συγκλήτου Πολυτεχνείου Κρήτης, αρ. 654/26.08.2025, ως εξής:

- Τροποποίηση Εσωτερικού Κανονισμού Λειτουργίας (ΕΚΛ), στο άρθρο 24 «Μέθοδοι Εξετάσεων». Έκδοση ΦΕΚ τροποποίησης (ΦΕΚ τ. Β' 4897/15.09.2025).
- Οδηγός Αξιολόγησης για ΦμεΑ ή ΦμεΕΕΑ.

Τον Οδηγό επιμελήθηκε το ΚΕΔΙΜΑ και το Γραφείο Συμβουλευτικής & Ψυχολογικής Υποστήριξης Φοιτητών. Την τροποποίηση του ΕΚΛ, ομοίως, σε συνεργασία με τη Γραμματεία Συγκλήτου.

Πληροφορίες: <https://www.tls.tuc.gr>

ΠΟΛΥΤΕΧΝΕΙΟ
ΚΡΗΤΗΣ

ΟΔΗΓΟΣ ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗΣ ΦΟΙΤΗΤΩΝ ΜΕ ΑΝΑΠΗΡΙΑ

ή ΕΙΔΙΚΕΣ ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΕΣ ΑΝΑΓΚΕΣ

ΤΟΥ ΠΟΛΥΤΕΧΝΕΙΟΥ ΚΡΗΤΗΣ

(Απόφαση Συγκλήτου 654/26.08.2025)

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 1. ΓΕΝΙΚΕΣ ΚΑΤΕΥΘΥΝΤΗΡΙΕΣ ΟΔΗΓΙΕΣ

(Όπου παρακάτω αναφέρεται φοιτητής, νοείται φοιτητής ή φοιτήτρια. Ομοίως, όπου αναφέρεται διδάσκων, νοείται διδάσκων ή διδάσκουσα και όπου αναφέρεται επιτηρητής, νοείται επιτηρητής ή επιτηρήτρια. Όπου γίνεται αναφορά σε φοιτητές με αναπηρία ή ειδικές εκπαιδευτικές ανάγκες, γίνεται χρήση της συντομογραφίας ΦμεΑ/ΦμεΕΕΑ. Όπου γίνεται αναφορά σε εξετάσεις νοείται κάθε είδους εξέταση/αξιολόγηση – κατά τη διάρκεια του εξαμήνου ή/και το τέλος εξαμήνου - στην ύλη των διαλέξεων ή των εργαστηρίων ή άλλου τρόπου που επιλέγει ο διδάσκων.

1. Ο Οδηγός Αξιολόγησης φοιτητών με αναπηρία (ΦμεΑ) ή ειδικές εκπαιδευτικές ανάγκες (ΦμεΕΕΑ) για το ειδικό καθεστώς εξέτασής τους - με προσαρμοσμένο ή με εναλλακτικό τρόπο, λαμβάνει υπ' όψιν τις πάγιες θέσεις και οδηγίες του Πολυτεχνείου Κρήτης, τις αντίστοιχες οδηγίες από άλλα ΑΕΙ σε πανελλήνιο και διεθνές επίπεδο, τις οδηγίες από την επιστημονική βιβλιογραφία και την κείμενη νομοθεσία, με στόχο την ορθή αντιμετώπισή τους.

2. Οι ΦμεΑ/ΦμεΕΕΑ ανήκουν στις ακόλουθες περιπτώσεις:

Ποια άτομα αφορά ο Οδηγός Αξιολόγησης ΦμεΑ ή ΦμεΕΕΑ;

(Α) Πάσχοντες από σοβαρές παθήσεις που έχουν εισαχθεί με το ποσοστό 5% επιπλέον των θέσεων εισακτέων στο Πολυτεχνείο Κρήτης.

(Β) Φοιτητές με ειδικές μαθησιακές δυσκολίες που διαθέτουν γνωμάτευση από αρμόδια Κέντρα, στην οποία αναφέρεται η περιοχή δυσκολίας και διατυπώνεται εισήγηση του ενδεδειγμένου τρόπου εξέτασης ή/και δηλώνεται ο τρόπος εξέτασης στις Πανελλήνιες.

(Γ) Άλλες ειδικές κατηγορίες ή αναπηρίες με μόνιμο ή παροδικό, σωματικό ή ψυχικό, πρόβλημα υγείας. Οι φοιτητές διαθέτουν γνωματεύσεις ή/και ιατρικά έγγραφα.

Ποια άτομα αφορά ο Οδηγός για ΦμεΑ ή ΦμεΕΕΑ; Ενδεικτικά

(Α) Ενδεικτικά, νοητική αναπηρία, αισθητηριακές αναπηρίες όρασης / ακοής, κινητικές αναπηρίες, χρόνια μη ιάσιμα νοσήματα

(Β) Ενδεικτικά, μαθησιακές δυσκολίες, ψυχιατρικά νοσήματα

(Γ) Άτομα που δεν ανήκουν στις προηγούμενες περιπτώσεις. Ενδεικτικά, διαταραχή ελλειμματικής προσοχής – υπερκινητικότητα ΔΕΠ-Υ, διάχυτες αναπτυξιακές διαταραχές, ψυχικές διαταραχές και πολλαπλές αναπηρίες

Πλήρης/μερική αναπηρία όρασης, βαρηκοΐα ή κώφωση, κινητική αναπηρία άνω/κάτω άκρων, χρόνια ή σοβαρή ασθένεια, σύνδρομο που προσδίδουν αναπηρία 67%, περίοδος νοσηλείας / πρόσφατης νοσηλείας ή σοβαρής θεραπείας που η επαφή με άλλα άτομα εγκυμονεί κινδύνους, προ-εγχειρητική ή μετεγχειρητική κατάσταση, σοβαρό πρόβλημα λόγου, επιληψία, ΔΑΔ/ΔΑΦ – Asperger, δυσλεξία/δυσαριθμησία, κλπ.

Ποιες είναι, ενδεικτικά, οι κατευθυντήριες οδηγίες;

- Προφορικές εξετάσεις αντί για γραπτές ή το αντίστροφο
- Προσαρμογή της διάρκειας της εξέτασης με παροχή επιπλέον χρόνου
- Προσαρμογή αιθουσών (αθόρυβος χώρος, ξεχωριστός χώρος). Πρόσβαση σε άτομα με κινητική αναπηρία
- Παρουσία Βοηθού αναγνώστη ή γραφέα για να διαβάζει τις ερωτήσεις ή να γράφει τις απαντήσεις
- Σύντομα διαλλείματα κατά τη διάρκεια της εξέτασης

Πότε, που και πώς υποβάλλονται τα Αιτήματα των φοιτητών; Πώς γίνεται η ενημέρωση του διδάσκοντα;

Αναλυτικές Οδηγίες

- **Πότε:** Τα Αιτήματα υποβάλλονται από τους φοιτητές το χρονικό διάστημα από τη δήλωση μαθημάτων του εξαμήνου έως το αργότερο δέκα (10) εργάσιμες ημέρες, πριν την εξέταση του μαθήματος (μαθημάτων).
- **Που:** στη Γραμματεία Σχολής & στη ΜΙΠ.
- **Πώς:** μέσω ηλεκτρονικού μηνύματος – email.

- Η **ΜΙΠ** εκδίδει άμεσα απάντηση στο Αίτημα του φοιτητή, την οποία αποστέλλει στη Γραμματεία της Σχολής και στον διδάσκοντα.

Ποια διαδικασία ακολουθείται;

Γραμματεία & διδασκων (απάντηση ΜΙΠ)

**Δήλωση
μαθημάτων
εξαμήνου**

Γραμματεία & ΜΙΠ
(Αίτημα φοιτητή)

Δέκα ημερολ.
ημέρες πριν την
εξέταση

Εξέταση
(ενδιάμεση ή
τελική)

Ενιαίο Αίτημα για όλα τα
μαθήματα εξαμήνου ή για
συγκεκριμένο μάθημα.

Ⓜ️ Επισυναπτόμενα έγγραφα μόνο
για περίπτωση (Β) ή (Γ).

Τι υποβάλλει ο φοιτητής στο Αίτημά του;

(Α) Εισακτέοι με το ποσοστό 5% επιπλέον των θέσεων εισακτέων στο Πολυτεχνείο Κρήτης

→ Αίτημα

(Β) Φοιτητές με ειδικές μαθησιακές δυσκολίες που διαθέτουν γνωμάτευση από αρμόδια Κέντρα

→ Αίτημα + Γνωμάτευση

(Γ) Άλλες ειδικές κατηγορίες ή αναπηρίες με μόνιμο ή παροδικό, σωματικό ή ψυχικό, πρόβλημα υγείας

→ Αίτημα + Γνωμάτευση

Σε μόνιμο ή προσωρινό πρόβλημα υγείας, τι προβλέπεται;

- Σε μόνιμο ή προσωρινό πρόβλημα, εάν ο φοιτητής επιθυμεί να ενταχθεί στις ρυθμίσεις του Οδηγού, θα πρέπει να υποβάλει σχετικό Αίτημα ανά εξάμηνο.
- Ο Οδηγός αναφέρει ρητά ότι τα Αιτήματα υποβάλλονται μετά τη δήλωση των μαθημάτων εξαμήνου, καθώς βάσει της νομοθεσίας οι φοιτητές μπορούν να ενταχθούν είτε σε καθεστώς μερικής φοίτησης ή ακόμα να λάβουν έγκριση διακοπής φοίτησης.
- Επομένως, η ΜΙΠ δεν δύναται να ενημερώνει τις Γραμματείες και τους διδάσκοντες με κάποιο «αυτόματο» τρόπο, μέσω ενός αρχικού Αιτήματος του φοιτητή.

Ποιοι είναι οι
τρόποι εξέτασης;
Διάχυτη
Αναπτυξιακή
Διαταραχή ή
ΔΑΦ ή Asperger

▲ **B2. Εξέταση φοιτητών με Διάχυτη Αναπτυξιακή Διαταραχή (ΔΑΔ), Διαταραχή Αυτιστικού Φάσματος (ΔΑΦ), σύνδρομο Asperger**

1. Γραπτή εξέταση σε ήσυχο χώρο (συστήνεται) ή διαφορετικά στην ίδια αίθουσα με συμφοιτητές με πρόνοια για αποφυγή περισπασμών, σε συνδυασμό με το B2.2. Σε κάθε περίπτωση, υπάρχει πρόνοια για χώρο εξέτασης χωρίς διασπαστικούς παράγοντες, όπως θόρυβος, ήχοι, ομιλία, ισχυρός φωτισμός, κ.λπ. Χρειάζεται θετική στάση απέναντι σε ρυθμίσεις και συσκευές που επιτρέπουν στον φοιτητή να διαχειρίζεται αντιδράσεις στο αισθητηριακό περιβάλλον, όπως καθορισμένα καθίσματα, να φοράει καπέλα, κουκούλες ή φιμέ|γυαλιά σε εσωτερικούς χώρους, να κάνει χρήση ακουστικών απομόνωσης ήχων ή χρήση αγχολυτικών αντικειμένων, και να κάνει ένα σύντομο διάλειμμα εκτός αίθουσας. Ενδείκνυται η συχνή ανακοίνωση του υπολειπόμενου χρόνου. Συστήνεται, επιπλέον χρόνος εξέτασης.
2. Αποφυγή ασάφειας στη διατύπωση των θεμάτων. Είναι σημαντική η σαφής διατύπωση και ο κυριολεκτικός λόγος. Ο διδάσκων θα πρέπει να αποφεύγει ασάφειες στα θέματα και στις ερωτήσεις της εξέτασης. Αυτό δεν σημαίνει άρση κάθε ασάφειας, αλλά προσδιορισμό της ασάφειας για παιδαγωγικό σκοπό σε αντίθεση με την τυχαία ασάφεια που οι φοιτητές δεν μπορούν να ερμηνεύσουν (π.χ. μεταφορικός λόγος).
3. Προφορική εξέταση. Εάν προβλέπεται προφορική εξέταση, ισχύουν τα προαναφερόμενα για τους διασπαστικούς παράγοντες (B2.1) και την σαφή διατύπωση των ερωτήσεων (B2.2).
4. Σε περίπτωση που οι φοιτητές με ΔΑΔ/ΔΑΦ/Asperger αντιμετωπίζουν επιπρόσθετα ΔΕΠ-Υ ή/και Ειδική Μαθησιακή Διαταραχή, κάτι το οποίο είναι σύνηθες, θα πρέπει να λαμβάνονται επιπρόσθετα υπόψη και οι Οδηγίες της Γ ενότητας (Μαθησιακές Δυσκολίες και Συμπεριφορικές Διαφορές).

Ποιοι είναι οι
τρόποι εξέτασης;
ΔΕΠ-Υ ή/και
Ειδική
Μαθησιακή
διαταραχή
(δυσλεξία κ.ά.)

❖ **Γ1. Εξέταση φοιτητών με ΔΕΠ-Υ ή/και Ειδική Μαθησιακή διαταραχή (δυσλεξία κ.ά.)**

1. Προφορική εξέταση (συστήνεται), εφόσον υπάρχει σχετική γνωμάτευση και ο φοιτητής το έχει αιτηθεί. Για την προφορική εξέταση βλ. ειδικότερη ενότητα Προφορική Εξέταση, Κεφάλαιο 3 παρ. 1.

2. Γραπτή εξέταση.

Εάν ο φοιτητής επιλέξει την γραπτή εξέταση, τότε δεν λαμβάνονται υπόψη τα ορθογραφικά, γραμματικά ή συντακτικά λάθη και η πιθανή ακαταστασία του γραπτού κατά την αξιολόγηση. Το γραπτό αξιολογείται με έμφαση στα στοιχεία της απάντησης που τεκμηριώνουν ή μη την αντίστοιχη γνώση που επιχειρεί να αξιολογήσει η εκάστοτε ερώτηση.

Είναι επίσης σημαντικό, να ερωτάται ο φοιτητής εάν επιθυμεί να του διαβάσει ο διδάσκων ή ο επιτηρητής μεγαλοφώνως τις εκφωνήσεις των ερωτήσεων, καθώς συχνά οι φοιτητές αυτοί μπορεί να παραλείψουν λέξεις ή και ολόκληρες σειρές κατά τη σιωπηρή ανάγνωση, με αποτέλεσμα την ελλιπή κατανόηση των εκφωνήσεων. Ως εκ τούτου, ενδέχεται να μην απαντήσουν σωστά όχι επειδή δεν γνωρίζουν την απάντηση αλλά επειδή δεν διάβασαν σωστά την ερώτηση. Εναλλακτικά, μπορεί να παρέχεται αρχείο ήχου με τα θέματα ή τις ερωτήσεις και χρήση υπολογιστή ή tablet για την ακρόαση με χρήση ακουστικών, την σύνταξη των απαντήσεων και την αποστολή στον διδάσκοντα (όπως προβλέπεται στο Α1.α.4 – Ηχητική ανάγνωση θεμάτων εξέτασης).

Για την αντιμετώπιση των διασπαστικών παραγόντων, προβλέπεται όπως το Β2.1.

Ενδείκνυται η συχνή ανακοίνωση του υπολειπόμενου χρόνου εξέτασης.

Πότε έγινε εφαρμογή του Οδηγού;

1^η εφαρμογή
Ιανουάριος
2026

2^η εφαρμογή
Ιούνιος
2026

Μια κοινή
προσπάθεια στο
Πολυτεχνείο
Κρήτης για τους
ΦμεΑ ή ΦμεΕΕΑ

- Συγκλήτου
- Συμβουλίου Διοίκησης
- Γραφείου Συμβουλευτικής & Ψυχολογικής Υποστήριξης Φοιτητών
- Μονάδας Στρατηγικού Σχεδιασμού
- Μονάδας Διασφάλισης Ποιότητας
- Μονάδας Ισότιμης Πρόσβασης & Επιτροπής Ισότιμης Πρόσβασης
- Κέντρου Υποστήριξης Διδασκαλίας & Μάθησης
- Διεύθυνσης Ακαδημαϊκών Θεμάτων
- Σχολών
- Διδακτικού προσωπικού

Ευχαριστούμε

Κέντρο Υποστήριξης Διδασκαλίας & Μάθησης (ΚΕΔΙΜΑ)
Πολυτεχνείου Κρήτης

Επικοινωνία:

Web: <https://www.tls.tuc.gr>

Email: {tls, ekrasadaki}@tuc.gr

Τηλ. 28210.37350 ή 37273/37283